

DIMENSIUNI PSIHO-SOCIALE ALE DIABETULUI ZAHARAT TIP 1 LA VÂRSTA ADULTĂ TÂNĂRĂ

Mircea Tudor Maiorescu

Conducător științific: Aurelia Glavan

Școala Doctorală Psihologie, *Psihologia dezvoltării și psihologia educațională*, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă", Chișinău

Introducere. Suportul psiho-social în situații de diabet zaharat (DZ) la tineri este asociat cu niveluri mai scăzute ale depresiei și distresului psihologic. Rolul unui psiholog clinician este de identificare a aspectelor psihologice care ar putea deveni factori de risc pentru aderența scăzută la tratament, precum și de a realiza intervenții psihologice pentru ameliorarea dificultăților psihologice cu impact negativ asupra tinerilor cu DZ, cum ar fi depresia, anxietatea, ostilitatea, dificultățile relaționale. **Scopul lucrării.** Realizarea unui studiu privind relația dintre funcționalitatea socială, depresia și anxietatea la adulții tineri cu DZ. **Material și metode.** Lotul cercetării a fost alcătuit din 75 de pacienți de vârstă adultă tânără cu DZ tip 1 care au primit indicația de consult psihologic de la medicul curant, având vârste între 20 și 45 de ani. Criterii de includere: prezența diagnosticului de DZ și accesarea serviciilor psihologice la indicația medicului curant. Designul cercetării a fost de tip transversal, cu variabile precum: nivelul depresiei, măsurat prin Inventarul de Depresie Beck II, nivelul anxietății, măsurat prin Scala de măsurare a severității simptomelor pentru TAG, nivelul disfuncționalității în relațiile interpersonale, măsurat prin scala Relaționare Interpersonală, din cadrul WHODAS. **Rezultatele** cercetării relevă o corelație pozitivă semnificativă statistic între nivelul depresiei și nivelul disfuncționalității în relațiile sociale și între nivelul anxietății și nivelul disfuncționalității în relațiile sociale. **Concluzii.** Implicațiile practice ale acestor studii, atrag atenția asupra necesității evaluării nivelului disfuncționalității sociale la pacienții cu DZ cu simptomatologie anxios-depresivă, observându-se că acestea corelează în mod substanțial. De asemenea, ele indică utilitatea unor strategii de ameliorare a funcționării sociale prin realizarea unor Programe de intervenție psihosocială, a unor activități sociale, prin care s-ar putea favoriza modificarea stilului de viață și ameliorarea unor dificultăți psihologice care ar putea avea un impact negativ asupra tinerilor adulți cu DZ. **Cuvinte-cheie:** diabet zaharat, tineri adulți, anxietate, depresie, funcționare socială

PSYCHO-SOCIAL DIMENSIONS OF TYPE 1 DIABETES IN YOUNG ADULTHOOD

Mircea Tudor Maiorescu

Scientific adviser: Aurelia Glavan

Doctoral School of Psychology, Developmental Psychology and Educational Psychology, *Ion Creangă State Pedagogical University of Chișinău*

Background. Psycho-social support in cases of diabetes mellitus (DM) among young people is associated with lower levels of depression and psychological distress. The role of a clinical psychologist is to identify psychological aspects that could become risk factors for low treatment adherence, as well as to implement psychological interventions to alleviate psychological difficulties that negatively impact young people with DM, such as depression, anxiety, hostility, and relational difficulties. **Objectives of study.** The purpose of this study is to examine the relationship between social functionality, depression, and anxiety in young adults with DM. **Material and methods.** The study sample consisted of 75 young adult patients with type 1 DM who received a recommendation for psychological consultation from their attending physician, aged between 20 and 45 years. Inclusion criteria: having a diagnosis of DM and accessing psychological services at the recommendation of the attending physician. The study design was cross-sectional, with variables such as: level of depression measured by the Beck Depression Inventory II, level of anxiety measured by the Generalized Anxiety Disorder Severity Scale, level of dysfunction in interpersonal relationships measured by the Interpersonal Relationship scale within the WHODAS. **Results.** The research results reveal a statistically significant positive correlation between the level of depression and the level of dysfunction in social relationships, and between the level of anxiety and the level of dysfunction in social relationships. **Conclusion.** The practical implications of these studies highlight the necessity of evaluating the level of social dysfunction in patients with DM exhibiting anxiety-depressive symptoms, as substantial correlations are observed. They also indicate the usefulness of strategies to improve social functioning through the implementation of psychosocial intervention programs, social activities, which could promote lifestyle changes and the alleviation of psychological difficulties that could negatively impact young adults with DM. **Keywords:** diabetes mellitus, young adults, anxiety, depression, social functioning.